

การจัดการความรู้
(Knowledge Management)

เรื่อง

การดำเนินโครงการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน สานต่ออาชีพการเกษตร

โดย

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสหกรณ์
สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

คำนำ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นนโยบายกรมส่งเสริมสหกรณ์ หาแนวทางในการสนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรที่มีความเข้มแข็งให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหลานสมาชิกหรือบุคคลทั่วไปที่ต้องการประกอบอาชีพการเกษตรเพื่อพัฒนาถิ่นกำเนิด ช่วยสร้างอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคง รวมทั้งสร้างทายาทของสหกรณ์ให้สืบสานงานสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือของสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ ระยะเวลาโครงการ ปี 2563 – 2565 ซึ่งสิ้นสุดระยะเวลาโครงการนี้แล้ว ในการจัดเก็บองค์ความรู้ แนวทางการดำเนินโครงการเพื่อมุ่งประโยชน์ การจัดทำโครงการครั้งต่อไปที่จะเกิดขึ้น สามารถนำองค์ความรู้มาปรับใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

คณะทำงานการจัดการความรู้และนวัตกรรม

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 3 องค์ความรู้ กระบวนการดำเนินโครงการ	5
เอกสาร แบบฟอร์ม ที่เกี่ยวข้อง	8
- แบบแผนการผลิตรายบุคคล	8
- ตัวอย่างการเขียนแผนการผลิตรายบุคคล	14

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของโครงการ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้นโยบายกรมส่งเสริมสหกรณ์ หาแนวทางในการสนับสนุนให้สหกรณ์การเกษตรที่มีความเข้มแข็งให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหลานสมาชิกหรือบุคคลทั่วไปที่ต้องการประกอบอาชีพการเกษตรเพื่อพัฒนาถิ่นกำเนิด ช่วยสร้างอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยความร่วมมือของสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงได้จัดทำ โครงการ “นำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน สานต่ออาชีพเกษตรกร” เป็นโครงการที่บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเป้าหมายที่จะสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีใจรักอาชีพเกษตรกรและต้องการกลับบ้านเกิด ปัญหาแรงงานในปัจจุบันการลดค่าแรง การเลิกจ้างงาน โรงงานต่างๆประกาศปิดตัวลง โครงการดังกล่าวจะสามารถช่วยเหลือและขับเคลื่อนกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้มีงานทำและได้กลับบ้าน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนให้ลูกหลานสมาชิกสหกรณ์ หรือบุคคลทั่วไปกลับมาทำอาชีพเกษตรกรที่บ้านเกิดของตนเอง และมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพการเกษตร
2. เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรเป็นศูนย์กลางในสร้างอาชีพทางการเกษตรที่มั่นคง และมีการบริหารจัดการครบวงจร ตั้งแต่การผลิตจนถึงการจัดหาช่องทางจำหน่ายรวมทั้งสามารถยกระดับสหกรณ์ให้เป็นที่พึ่งของสมาชิกอย่างแท้จริง

เปิดรับสมัครลูกหลานสมาชิกสหกรณ์ บุคคลทั่วไป และสหกรณ์ภาคการเกษตร โดยมีหลักเกณฑ์คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ ได้แก่

1. ลูกหลานสมาชิกสหกรณ์ และบุคคลทั่วไป
  - 1.1 เป็นบุตรหลานสมาชิกสหกรณ์ หรือบุคคลทั่วไปและต้องการกลับทำอาชีพเกษตรกรที่บ้านเกิด
  - 1.2 เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ และอายุไม่เกิน 50 ปี
  - 1.3 เป็นบุคคลที่มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีความพร้อมที่จะทำอาชีพเกษตรกรเพื่อพัฒนาบ้านเกิด
  - 1.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
  - 1.5 มีที่ดินหรือสามารถเช่าที่ดินเพื่อประกอบอาชีพเกษตร
  - 1.6 สมัครใจและสมัครเข้าร่วมโครงการไว้กับกรมส่งเสริมสหกรณ์หรือสหกรณ์การเกษตรภายในระยะเวลาและช่องทางการรับสมัครเข้าร่วมโครงการที่กำหนด
2. สหกรณ์การเกษตร
  - 2.1 เป็นสหกรณ์ที่มีความพร้อม สมัครใจและประสงค์จะเข้าร่วมโครงการเพื่อให้ลูกหลานสมาชิกหรือบุคคลทั่วไป ที่มีที่ดินทำกินกลับมาทำอาชีพเกษตรกรในแดนดำเนินงานของสหกรณ์
  - 2.2 เป็นสหกรณ์ที่มีความต้องการที่จะช่วยเหลือบุคคลเป้าหมายทั้งด้านความรู้ เงินทุน อุปกรณ์ รวมถึงการจัดตลาด (หากภายหลังพบว่าไม่มีผู้สมัครที่เป็นลูกหลานสมาชิก หรือบุคคลทั่วไป สมัครเข้าร่วมโครงการในพื้นที่แดนดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์อาจขอยกเลิกเข้าร่วมโครงการได้ภายหลัง)

2.2 ช่องทางการสมัคร

- เว็บไซต์ของสำนักงานสหกรณ์จังหวัดชัยภูมิ <http://web.cpd.go.th/chaiyaphum/>
- เว็บไซต์ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ <http://www.cpd.go.th>
- สมัครผ่าน Google form (QR code)

2.3 วันที่ เวลา การรับสมัคร

- สมัครได้ตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2562 - 31 มกราคม 2563
- ประกาศผลการคัดเลือกวันที่ 2 มีนาคม 2563

ระยะเวลาดำเนินโครงการ 3 ปี พ.ศ. 2563 – 2565

ปี 2563 ดำเนินการรับสมัครและคัดเลือก วางแผนอาชีพ/การตลาด ฝึกอบรมเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ แก่ผู้เข้าร่วมโครงการและดำเนินการตามโครงการ

ปี 2564 – 2565 ขับเคลื่อนโครงการสร้างอาชีพ ให้เกิดรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

3. บทบาทหน้าที่ของผู้เข้าร่วมโครงการ

3.1 จัดทำแผน/ปรับปรุงแผนการพัฒนาอาชีพทางการเกษตรของตนเอง (แผนการผลิต การตลาด เงินทุน และการใช้เทคโนโลยี) เพื่อนำเสนอต่อสหกรณ์หรือคณะทำงานพัฒนาอาชีพ ในระดับจังหวัด/อำเภอ

3.2 เข้ารับการฝึกอบรมเฉพาะ หรือเข้าร่วมศึกษาดูงานตามที่โครงการจัดให้ ที่สอดคล้องกับ อาชีพทางการเกษตรที่ตนเองจะดำเนินการ หรือตามความสนใจ

3.3 ดำเนินการตามแผนพัฒนาอาชีพทางการเกษตร ด้วยความมุ่งมั่น จริงใจ และตั้งใจ เพื่อให้การประกอบอาชีพของตนเองประสบผลสำเร็จ

3.4 แสวงหาองค์ความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และดำเนินการแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ รวมทั้ง ประสานขอความช่วยเหลือจากสหกรณ์หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.5 จัดเก็บข้อมูลรายได้ – รายจ่าย การบันทึกบัญชีฟาร์ม และข้อมูลอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อเป็นข้อมูลพัฒนาปรับปรุงฟาร์มของตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.5 ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด กรมส่งเสริมสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4. บทบาทหน้าที่ของสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ

4.1 ประชาสัมพันธ์โครงการให้สมาชิก ลูกหลานสมาชิก และบุคคลทั่วไปรับทราบ

4.2 รับสมัครลูกหลานสมาชิก และบุคคลทั่วไปเข้าร่วมโครงการ

4.3 จัดส่งผู้แทนร่วมเป็นคณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 สุ่มลงพื้นที่ เพื่อดูสภาพพื้นที่จริง ของผู้เข้าร่วมโครงการ

4.5 จัดทำโครงการนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน สานต่ออาชีพการเกษตร เป็นโครงการสหกรณ์ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และมอบหมายผู้รับผิดชอบ หรือดำเนินการเป็นคณะทำงาน

4.6 ให้คำแนะนำแก่ลูกหลานสมาชิก หรือบุคคลทั่วไป ในการจัดทำแผน/ปรับปรุงแผนการพัฒนาอาชีพ (การผลิต การตลาด การใช้เทคโนโลยี และอื่น ๆ)

4.7 ช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา และอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เช่น องค์ความรู้ การศึกษาดูงาน เงินทุนหมุนเวียนเพื่อประกอบอาชีพ ปัจจัยการผลิต เครื่องมืออุปกรณ์ ช่องทางการตลาดหรือการตลาด แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

4.8 ส่งเสริมการประกอบอาชีพแก่ลูกหลานสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่องตลาดระยะเวลาโครงการ (3 ปี) รวมถึงการประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.9 ประสานหน่วยงาน และส่งเสริมแนะนำการจัดทำบัญชีฟาร์มแก่ลูกหลานสมาชิก

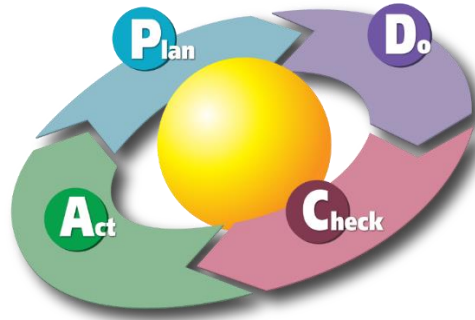
4.10 จัดให้มีระบบการจัดเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล เพื่อติดตามงานโครงการและการประเมินผลโครงการ

การขับเคลื่อนโครงการ ประกอบด้วย

1. จัดประชุมชี้แจงโครงการ สร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพการเกษตร แนวทางการส่งเสริมอาชีพ นวัตกรรมและเทคโนโลยี แหล่งเงินทุน ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ
2. สหกรณ์ผู้เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการจัดทำข้อมูลและวางแผนการส่งเสริมอาชีพ จัดหาช่องทางการตลาด ร่วมกับสำนักงานสหกรณ์จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. สหกรณ์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ช่วยเหลือประสานผู้รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร โดยสหกรณ์อาจจะเป็นคนกลางในการรวบรวมผลผลิต หรือจัดการด้านการตลาดผลผลิตให้สมาชิก
4. จัดอบรมบ่มเพาะการใช้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ตามกลุ่มเป้าหมายด้านอาชีพ และการตลาดทั้งระบบออนไลน์และออฟไลน์ โดยคำนึงถึงความต้องการและความเหมาะสมของอาชีพนั้น ๆ
5. สหกรณ์อาจจัดหาเงินทุน รวมถึงปัจจัยการผลิตที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ
6. ผู้เข้าร่วมโครงการดำเนินการตามแผนประกอบอาชีพ รวมทั้งการบันทึกข้อมูล การจัดทำบัญชีฟาร์ม เพื่อให้ทราบถึงการพัฒนาอาชีพ
7. ติดตามประเมินผลโครงการทุก 2 เดือน ทุกสิ้นปีงบประมาณและสิ้นสุดโครงการ

บทที่ 2 แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่นำมาปรับใช้ในการดำเนินงานตามโครงการ

4 ขั้นตอนของการทำ PDCA

1. Plan หรือ การวางแผน

ขั้นตอนแรก คือ ตั้งเป้าหมายและการวางแผนงานว่าเราจะปรับปรุงแผนงานอะไร (what) ปรับปรุงอย่างไร (how) ใครเป็นผู้รับผิดชอบ (who) ต้องทำเมื่อไหร่ (when) ที่สำคัญที่สุดคือการกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการจะได้ (outcome) ว่าจะมีหน้าตาเป็นอย่างไรและกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสม (KPI) จากนั้นทำให้ออกมาเป็นแผนการดำเนินงาน (Action plan)

2. Do หรือ การปฏิบัติตามแผน

ขั้นตอนนี้ คือ การลงมือปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานที่ทำไว้ในข้อ 1 เนื่องจากการปรับปรุงกระบวนการนั้นยังใหม่อยู่ อาจจะปรับปรุงแล้วประสบความสำเร็จหรือไม่ก็ได้ เราจึงแนะนำว่าในขั้นตอนนี้อาจจะเริ่มปฏิบัติจากคนกลุ่มเล็กหรือเป็นโปรเจกต์เล็กๆก่อน เพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายไปทั้งบริษัท

3. Check หรือ การตรวจสอบ

จากการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานแล้ว ขั้นตอนถัดไป คือ การประเมินว่าได้ตามแผนที่วางไว้ว่าเป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ โดยใช้ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้มาตรวจสอบ ในการตรวจสอบจะมีทั้งส่วนที่เป็นไปตามแผนและไม่เป็นไปตามแผน ผู้ตรวจสอบควรรู้ว่า ถ้าเป็นไปตามแผน ปัจจัยอะไรที่ทำให้สำเร็จ ไม่ใช่ว่าสำเร็จเพราะฟลุ๊ค ในทางกลับกัน หากไม่เป็นไปตามแผนก็ต้องหาสาเหตุด้วยว่าทำไมถึงไม่สำเร็จ

4. Act หรือ การปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม

จากผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจสอบ ทีมงานจะต้องนำผลลัพธ์นั้นมาเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงอย่างเหมาะสม วิเคราะห์ว่าปัจจัยใดที่ทำให้ไม่สำเร็จในแผนการที่ตั้งมาตอนแรก เมื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานเสร็จเราก็จะกลับเข้าสู่วงจรการทำ PDCA แบบนี้วนไปเรื่อยๆ

พอทำครบหลูปแบบนี้ไปเรื่อยๆ มันก็จะกลายเป็นการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement)

บทที่ 3

องค์ความรู้ กระบวนการดำเนินโครงการ

ปีที่ 1 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563)

<p>Plan</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) ประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อเชิญชวนลูกหลานสมาชิกสหกรณ์ และบุคคลทั่วไป สมัครเข้าร่วมโครงการ 2) แต่งตั้งคณะทำงานดำเนินการคัดเลือกผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ ระดับจังหวัด โดยให้มีผู้แทนสหกรณ์ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ ร่วมเป็นคณะทำงานด้วย3) จัดทำแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณ 3) จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ร่วมวางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมเกษตรกร 4) วางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมเกษตรกรผู้สมัคร
<p>Do</p>	<ol style="list-style-type: none"> 5) เข้าตรวจเยี่ยมผู้สมัครในพื้นที่จริง <u>ร่วมกับ สหกรณ์ที่เลี้ยง</u> เพื่อประเมินความพร้อมของผู้สมัคร ที่จะประกอบอาชีพทางการเกษตรเตรียมการผลิต <ul style="list-style-type: none"> - นัดหมายเกษตรกร ประสานงานทางโทรศัพท์ พร้อมขอเพิ่มเพื่อนทางแอปพลิเคชัน Line เพิ่มความสะดวกในการติดต่อประสานงาน และข้อมูลพร้อมการแจ้งตำแหน่งที่ตั้งของเกษตรกร - จัดเตรียมความพร้อม ศึกษาเส้นทาง ข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นของเกษตรกร - เข้าตรวจเยี่ยมในพื้นที่ พร้อมกับแนะนำความรู้ แหล่งความรู้เบื้องต้น และหน่วยงานบูรณาการ - รายงานผลการเข้าตรวจเยี่ยม 6) จัดทำข้อมูลของผู้เข้าร่วมโครงการ จัดกลุ่มพื้นที่และอาชีพที่ผู้สมัครสนใจ 7) จัดประชุมเกษตรกรกลุ่มอำเภอ พร้อมนำศึกษาดูงานเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่อำเภอที่ประสบความสำเร็จ โดยมีสหกรณ์ที่เลี้ยงที่มีความพร้อมในการจัดประชุม เพื่อสร้างความสัมพันธ์เกษตรกรระดับอำเภอ ให้สามารถแลกเปลี่ยนความรู้กันได้ในพื้นที่ใกล้เคียง 8) จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างเครือข่ายลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน จังหวัดชัยภูมิ เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการเกษตรพื้นฐาน และนำศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เพื่อเป็นการได้เห็นจริง 9) สร้างเครือข่าย จากกิจกรรมละลายพฤติกรรม สร้างไลน์กลุ่มของเกษตรกรนำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้านชัยภูมิ ทั้งระดับอำเภอ และระดับจังหวัด โดยมีเจ้าหน้าที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และสหกรณ์ที่เลี้ยงร่วมด้วย 10) รายงานผลดำเนินโครงการให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบ
<p>Check</p>	<ol style="list-style-type: none"> 11) ติดตามการปฏิบัติงานในที่ประชุมประจำเดือน ทุกเดือน 12) แก้ไขปัญหาจากการดำเนินงานในที่ประชุมประจำเดือน หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
<p>Act</p>	<ol style="list-style-type: none"> 13) นำแนวทางที่หารือร่วมกันจากที่ประชุมประจำเดือนไปปรับใช้ในการดำเนินโครงการให้ประสบความสำเร็จ

ปีที่ 2 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564)

Plan	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดทำแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณ 2) จัดประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ร่วมวางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมเกษตรกร
Do	<ol style="list-style-type: none"> 3) เข้าตรวจเยี่ยมเกษตรกรในพื้นที่ แนะนำ ส่งเสริม การจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล และสำรวจความต้องการความรู้ด้านการเกษตร และการประกอบอาชีพ 4) จัดทำข้อมูลของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ แจกข้อมูลความต้องการของเกษตรกรให้หน่วยงานบูรณาการที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนเกษตรกร 5) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างทักษะการตลาดสินค้าเกษตร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีทักษะด้านการตลาดสินค้าเกษตร มีความรู้พื้นฐานของผู้ประกอบการ นำไปสู่การพัฒนาสินค้าเพื่อการจำหน่าย และส่งเสริมความยั่งยืนในการประกอบอาชีพเกษตรกร 6) บูรณาการกับสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ชัยภูมิ เพื่อให้ความรู้การจัดทำบัญชี 6) ติดตาม การดำเนินงานของเกษตรกร อย่างต่อเนื่อง 7) เชื่อมโยงสินค้ากับสหกรณ์ในโครงการซูเปอร์มาร์เก็ตสหกรณ์ สำหรับเกษตรกรที่มีผลผลิต นำมาวางจำหน่ายที่ร้านสหกรณ์
Check	<ol style="list-style-type: none"> 8) ติดตามการปฏิบัติงานในที่ประชุมประจำเดือน ทุกเดือน 9) แจกปัญหาจากการดำเนินงานในที่ประชุมประจำเดือน หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
Act	<ol style="list-style-type: none"> 10) นำแนวทางที่หารือร่วมกันจากที่ประชุมประจำเดือนไปปรับใช้ในการดำเนินโครงการให้ประสบความสำเร็จ

ปีที่ 3 (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565)

Plan	<ol style="list-style-type: none"> 1) จัดทำแผนการปฏิบัติงาน จัดสรรงบประมาณ 2) ชี้แจงเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ร่วมวางแผนการเข้าตรวจเยี่ยมเกษตรกร ในที่ประชุมประจำเดือน
Do	<ol style="list-style-type: none"> 3) สนับสนุนความรู้ด้านการเกษตร ด้านการตลาด การจัดทำบัญชี และความรู้ตามความต้องการ ประกอบอาชีพของเกษตรกรในโครงการจากผลการสำรวจข้อมูล โดยประสานงาน ขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาที่สอดคล้องกับความจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของเกษตรกร 4) แนะนำให้เกษตรกรที่มีความสนใจและมีความพร้อมสมัครเป็นสมาชิกสหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกร ในพื้นที่ และให้มีส่วนร่วมในการใช้บริการต่าง ๆ ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร หรือมีส่วนในการบริหารงานสหกรณ์ 5) แนะนำให้เกษตรกรนำที่มีผลผลิต และผลิตภัณฑ์ เชื่อมโยงเครือข่าย วางจำหน่ายผลผลิตและผลิตภัณฑ์ในร้านสหกรณ์ และซูเปอร์มาเก็ตสหกรณ์ และร่วมกิจกรรมเชื่อมโยงกับโครงการอื่น ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ 6) จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิต สามารถสร้างอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืน ให้เกิดความมั่นคงในการประกอบอาชีพการเกษตร 7) สนับสนุนกิจกรรมเครือข่าย การปลูกป่าร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ของเกษตรกรในโครงการ 8) ติดตามแนะนำ ส่งเสริม อย่างต่อเนื่อง
Check	<ol style="list-style-type: none"> 9) ติดตามการปฏิบัติงานในที่ประชุมประจำเดือน ทุกเดือน 10) แจ้งปัญหาจากการดำเนินงานในที่ประชุมประจำเดือน หาแนวทางแก้ไขร่วมกัน
Act	<ol style="list-style-type: none"> 11) นำแนวทางที่หารือร่วมกันจากที่ประชุมประจำเดือนไปปรับใช้ในการดำเนินโครงการให้ประสบความสำเร็จ

เอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

แบบแผนการผลิตรายบุคคล

1. ข้อมูลเกษตรกร

1.1 เกษตรกร ชื่อ..... อายุ ..... ปี

1.2 ที่ตั้งแปลง/

กิจการ .....

1.3 หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อ.....

2. ข้อมูลพื้นฐานกิจกรรม

2.1 สินค้าทั้งหมดที่ดำเนินการในปัจจุบัน

ขนาดพื้นที่ทั้งหมด*..... หน่วย (เช่น ไร่ เป็นต้น) (* เฉพาะกรณีผลิตพืช)

ปริมาณผลผลิตรวม ..... หน่วย (เช่น กล่อง/วัน, กก./เดือน, ตัน/ปี เป็นต้น)

รวมรายรับสุทธิจากสินค้าทั้งหมด ..... บาท/ปี

2.2 สินค้าหลักที่ต้องการดำเนินการพัฒนา เลือกจำนวน 1 ชนิด จากกิจกรรมที่เคยทำหรือกิจกรรมใหม่ก็ได้

(* เฉพาะกรณีผลิตพืชให้ระบุขนาดพื้นที่ปลูกของสินค้าที่ต้องการพัฒนา)

ชนิด

สินค้า .....

ปริมาณที่ผลิตได้ ..... (เช่น ตัน/ปี, กล่อง/วัน, เกวียน/ปี เป็นต้น)

2.3 พิกัดแปลง/โรงผลิต X = ... Y =.....

2.4 แผนผังแปลง/กิจการ

3. ข้อมูลเป้าหมายการดำเนินงานกิจการ

3.1 เป้าหมายการผลิต (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

1) การเริ่มการผลิต ชนิดผลผลิต .....

- ปริมาณ จากจำนวน..... (เช่น ต้น/ไร่, กล่อง/เดือน)

เพิ่มขึ้นจำนวน.....

รวมผลผลิตเป้าหมายทั้งสิ้น .....

2) การเพิ่มผลผลิต ชนิดผลผลิต.....

- ปริมาณ จากจำนวน ..... หน่วย/หน่วยการผลิต (เช่น ต้น/ไร่, กล่อง/เดือน)

เพิ่มขึ้นจำนวน ..... หน่วย/หน่วยการผลิต

รวมผลผลิตเป้าหมายทั้งสิ้น.....หน่วย/หน่วยการผลิต

3) การลดต้นทุนการผลิต

- ต้นทุนการผลิต จากเดิม ..... บาท/ไร่ (เช่น บาท/ไร่, บาท/กก., บาท/กล่อง)

ลดลงเหลือ ..... บาท /ไร่ หน่วยการผลิต

คิดเป็นต้นทุนที่ลดลงทั้งสิ้น ..... บาท/ ไร่ หน่วยการผลิต

(คำนวณจาก ต้นทุนเดิม - ต้นทุนที่ลดลง = ต้นทุนที่ลดลงทั้งสิ้น)

- กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อลดต้นทุนการผลิต เช่น ลดอัตราการใช้พันธุ์ ผลิตพันธุ์เพื่อใช้เอง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ การใช้สารชีวภัณฑ์ การผลิตปุ๋ยใช้เอง การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การใช้เครื่องจักรกล การลดการใช้พลังงาน การลดการใช้สารเคมี ไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า การคัดเลือกวัตถุดิบที่มีคุณภาพ การนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การใช้เครื่องจักรกล การลดการใช้พลังงาน การทำบัญชีรับ-จ่าย การวางแผนการผลิตที่ดี เป็นต้น

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

4) การพัฒนาคุณภาพสินค้า/ผลผลิต

( ) พื้นที่/สถานที่การผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน (ระบุ)

..... (เช่น GAP GMP เกษตรอินทรีย์ ฯลฯ)

เพิ่มขึ้นจากจำนวน ..... ไร่ เป็นจำนวน ..... ไร่

คิดเป็นผลผลิตเป้าหมายทั้งสิ้น ..... หน่วย/ไร่

( ) ชนิดสินค้าได้รับการรับรองมาตรฐาน (ระบุ) .....

เพิ่มขึ้นจากจำนวน ..... ชนิด ได้แก่ .....

เป็นจำนวน ..... ชนิด ได้แก่ .....

( ) อื่นๆ

(ระบุ) .....

5) เพิ่มช่องทางการจำหน่าย

- จากเดิมจำหน่ายโดย..... (ระบุ เช่น จำหน่ายเองในตลาด, ขายกับบริษัทที่ทำสัญญา)

จะเพิ่มเติมเป็น.....

(เช่น ช่องทางออนไลน์และเน้นแปรรูปและสร้างวิสาหกิจชุมชน, จำหน่ายผ่าน facebook, จำหน่ายผ่านไปรษณีย์ เป็นต้น)

6) การเพิ่มมูลค่าสินค้า

( ) การแปรรูป จากเดิม ..... เป็น .....

( ) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ จากเดิม ..... เป็น .....

( ) อื่นๆ

(ระบุ) .....

3.2 ปฏิทินการผลิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในเดือนที่มีกิจกรรม)

ขั้นตอนการผลิตสินค้า เป้าหมาย*	เดือน											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
8.												
9.												
10.												

* หมายเหตุ สามารถปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม และระบุเฉพาะขั้นตอน/กระบวนการผลิตหลัก

ตัวอย่างการเขียนแผนการผลิตรายบุคคล

แบบ IFPP

แบบแผนการผลิตรายบุคคล
(Individual Farm Production Plan - IFPP)
ปีการผลิต 2563/64

วันที่จัดเก็บข้อมูล
/ /

1. ข้อมูลเกษตรกร

1.1 ชื่อ-สกุล นาย พยชัย พานร อายุ 28 ปี

1.2 เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร ชื่อสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรบ้านชัยภูมิ

1.3 ที่ตั้งแปลง X = 809171 Y = 1773932

1.4 หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ 085 8618841

2. ข้อมูลพื้นฐานกิจกรรม

2.1 สินค้าทั้งหมดที่ดำเนินการในปัจจุบัน เมล่อน ข้าวไร่ ข้าวเหนียว ข้าวหอมมะลิ มะม่วง

ขนาดพื้นที่ทั้งหมด* 14 ไร่ หน่วย (เช่น ไร่ เป็นต้น) (* เฉพาะกรณีผลิตพืช)

ปริมาณผลผลิตรวม 50 กก./เดือน หน่วย (เช่น กล้อง/วัน, กก./เดือน, ตัน/ปี เป็นต้น)

รวมรายรับสุทธิจากสินค้าทั้งหมด 20,000 บาท/ปี

2.2 สินค้าหลักที่ต้องการดำเนินการพัฒนา เลือกจำนวน 1 ชนิด จากกิจกรรมที่เคยทำหรือกิจกรรมใหม่ก็ได้
(* เฉพาะกรณีผลิตพืชให้ระบุขนาดพื้นที่ปลูกของสินค้าที่ต้องการพัฒนา)

ชนิดสินค้า เมล่อน พื้นที่* 0.5 ไร่

ปริมาณที่ผลิตได้ 300 กก./ปี หน่วย/รอบการผลิต (เช่น ตัน/ปี, กล้อง/วัน, เกวียน/ปี เป็นต้น)

2.3 พิกัดแปลง/โรงผลิต X = 809171 Y = 1773932

2.4 แผนผังแปลง (ให้วาดแผนผังแปลง)

3. ข้อมูลเป้าหมายการดำเนินงาน

3.1 เป้าหมายการพัฒนากิจการ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

 1) การเพิ่มผลผลิต

- ปริมาณ จากจำนวน 500 กก./ปี หน่วย/หน่วยการผลิต (เช่น ต้น/ไร่, กล่อง/เดือน)
 เพิ่มขึ้นจำนวน 200 กก./ปี หน่วย/หน่วยการผลิต
 รวมผลผลิตเป้าหมายทั้งสิ้น 600 กก./ปี หน่วย/หน่วยการผลิต

 2) การลดต้นทุนการผลิต

- ต้นทุนการผลิต จากเดิม ..... บาท/หน่วยการผลิต (เช่น บาท/ไร่, บาท/กก., บาท/กล่อง)
 ลดลงเหลือ ..... บาท/หน่วยการผลิต
 คิดเป็นต้นทุนที่ลดลงทั้งสิ้น ..... บาท/หน่วยการผลิต
 (คำนวณจาก ต้นทุนเดิม - ต้นทุนที่ลดลง = ต้นทุนที่ลดลงทั้งสิ้น)

- กิจกรรมที่ดำเนินการเพื่อลดต้นทุนการผลิต เช่น ลดอัตราการใช้พันธุ์ ผลิตพันธุ์เพื่อใช้เอง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ การใช้สารชีวภัณฑ์ การผลิตปุ๋ยใช้เอง การใช้เครื่องจักรกล การลดการใช้พลังงาน การลดการใช้สารเคมี การคัดเลือกวัตถุดิบที่มีคุณภาพ การนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด การใช้เครื่องจักรกล การลดการใช้พลังงาน การทำบัญชีกลุ่ม การวางแผนการผลิตที่ดี เป็นต้น

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

 3) การพัฒนาคุณภาพสินค้า/ผลผลิต

( ) พื้นที่/สถานที่การผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน (ระบุ) .....
 (เช่น GAP GMP เกษตรอินทรีย์ ฯลฯ)

- เพิ่มขึ้นจากจำนวน ..... ไร่/ตัว เป็นจำนวน ..... ไร่/คอก
 คิดเป็นผลผลิตเป้าหมายทั้งสิ้น ..... หน่วย (ไร่/ตัว)

( ) ชนิดสินค้าได้รับการรับรองมาตรฐาน (ระบุ) .....
 เพิ่มขึ้นจากจำนวน ..... ชนิด ได้แก่ .....

เป็นจำนวน ..... ชนิด ได้แก่ .....

( ) อื่นๆ (ระบุ) .....

 4) เพิ่มช่องทางการจำหน่าย

- จากเดิมจำหน่ายโดย ตัวแทนกระจายใน กกม. (ระบุ เช่น จำหน่ายเองในตลาด)
 จะเพิ่มเติมเป็น ส่งญาติส่งสินค้าร่วมกับ start up
 (เช่น จำหน่ายผ่าน facebook, จำหน่ายผ่านไปรษณีย์ เป็นต้น)

 5) การเพิ่มมูลค่าสินค้า

( ) การแปรรูป จากเดิม ..... เป็น .....

( ) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ จากเดิม ..... เป็น .....

( ) อื่นๆ (ระบุ) นำแม่ก่อนตากเกรด ตลาดที่ได้ราคาสูงขึ้น

- 3 -

3.2 ปฏิทินการผลิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ใส่เครื่องหมาย ✓ ในเดือนที่มีกิจกรรม)

ขั้นตอนการผลิตสินค้าเป้าหมาย*	เดือน												
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1. เตรียมดิน / ไร่เงาะ	✓												
2. เพาะเมล็ด	✓												
3. ลงดิน		✓											
4. ผสมเกสร		✓											
5. คัดลูกผสมบุตร		✓											
6. เก็บเกี่ยว				✓									
7. เตรียมดิน / ไร่เงาะ									✓				
8. เพาะเมล็ด									✓				
9. ลงดิน											✓		
10. ผสมเกสร											✓		
11. คัดลูก											✓		
12. เก็บเกี่ยว													✓

* หมายเหตุ สามารถปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม และระบุเฉพาะขั้นตอน/กระบวนการผลิตหลัก

3.3 ค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (ระบุจำนวนเงินที่จ่ายในแต่ละช่วงเวลา)

รายการค่าใช้จ่าย (*)	จำนวนเงิน (บาท)												รวม (บาท)	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
1. เมล็ดพันธุ์	2000								4000					4000
2. ไร่		400								400				800
3. เชื้อรากำจัดพืช		1000								1000				2000
4. อุปกรณ์ไร่เงาะ		200								200				400
5. กอขงบวญ		4000								4000				8000
6. ขนสัตว์		5000		5000									5000	10000
7. สุ่วรงงาน					2500								2500	5000
8. ผู้ช่วยสวน	2000	2000	2000	2000					2000	2000	2000	2000	2000	16000
9.														
10.														
11.														
รวม (บาท)														46000

หมายเหตุ (*) ระบุกิจกรรม เช่น ค่าเตรียมดิน ค่าพันธุ์ ค่าปุ๋ย ค่าอุปกรณ์ ค่าวัสดุค้ำยัน ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าไฟฟ้า ค่าแรงงาน เป็นต้น

- 4 -

3.4 รายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากสินค้าเป้าหมาย (ใส่จำนวนที่คาดว่าจะผลิตได้และราคาที่จะจำหน่ายในแต่ละเดือน)

ชนิดพืช/สินค้า	เดือน											รวม	
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1. มะขาม													
ปริมาณ (1)				200								200	400
ราคาต่อหน่วย (2)				300								300	600
รวมรายได้ (1)*(2)				60000								60,000	120,000
2.													
ปริมาณ (1)													
ราคาต่อหน่วย (2)													
รวมรายได้ (1)*(2)													
3.													
ปริมาณ (1)													
ราคาต่อหน่วย (2)													
รวมรายได้ (1)*(2)													
รวม (บาท)													

3.5 เป้าหมายรายรับสุทธิต่อปีที่จะคาดว่าจะได้รับ (รายได้ที่คาดว่าจะได้รับ - ค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้น)

$120,000 - 46,200 = 73,800$ บาท/ปี

3.6 แหล่งจำหน่ายผลผลิต

- สถานที่ กรรมาชนันต์ใน กทม
ปริมาณที่จะนำไปจำหน่าย 100 ลูก หน่วย (เช่น 100 ตัน)
- สถานที่ บ้านชนสง
ปริมาณที่จะนำไปจำหน่าย 100 ลูก หน่วย (เช่น 100 ตัน)
- สถานที่ .....
ปริมาณที่จะนำไปจำหน่าย ..... หน่วย (เช่น 100 ตัน)

3.7 วิธีการจำหน่าย

จำหน่ายด้วยตนเอง   ( ) รวมกลุ่มจำหน่าย   ( ) มีพ่อค้า/บริษัทรับซื้อ

